

Czakó Jenő dr. (1901-1958)
Egyházzenei munkássága

1.0 Kötet:
Életrajz, képek
2020

*„Erőm és énekem az Úr,
megszabadított engem!”
(Zsoltárok 118,14)*

**Írta és
műveinek jegyzékét összeállította,
a képeket válogatta**

**Vadászyné Czakó Márta,
Czakó Jenő „legifjabb” lánya.**

Budapest, 2014.10.21.

**2. kiadás
2020**

Tartalom

Indulása	5
Teológia.....	6
Lelki indulása	7
Cegléd.....	8
Célegyenest előre	9
Egyháztörténelmi tevékenysége	12
Musica Sacra	19
Útban hazafelé	22
Bütösi János Búcsúlevele	28
Nyomtatásban megjelent munkái	30
Nyomtatásban megjelent fordításai	31
Kéziratai	32
Képalbum	34

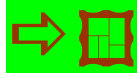
Dr. Czakó Jenő életrajza

Dr. Czakó Jenő (1901-1958)

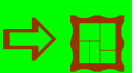
“Emlékezzetek meg a ti előjáróitokról, akik szólották néktek az Isten beszédét és figyelmeztvén az ő életök végére, kövessétek hitöket.” (Zsid. 13:7)

Indulása

Czakó Jenő (1929-ig Czmorek Jenő) 1901. december 21-én született a Nógrád megyei Kétfodonyban Czmorek Mihály ág. evangélikus kovácsmester és Patai Judit római katolikus anya második gyermekeként, maga is, mint ág. evangélikus. (1)

Egy éves lehetett, amikor a szegénység szüleit arra készítette, hogy a kicsiny faluból a könnyebb megélhetést ígérő Kiskunhalasra, édesanyja szülővárosába költözzenek. Itt nőtt fel, járt alsó fokú iskolákba és készült arra, hogy apja mellett kovácsinas lesz.

Közben a kor jó szokása szerint egy évet német szón töltött az egyik bácskai német faluban, mint cseregyerek. Elég hamar kinőtt a fiús, vad korszakból és mindinkább az elmélyedő emberek társaságát kereste.

A kovácsműhelyből emelte ki jó barátai tanácsa és iratkozott be 1913. szeptember végén késve, de nem elkésve a halasi Szilády Áron református főgimnázium első osztályába. Itt tett érettségi vizsgát 1921 júniusában jeles eredménnyel. Ebben a református környezetben maga is reformátussá lett. Mikor az érettségi vizsgák ideje közeledett, egyre inkább megérlelődött a vágy, hogy teológiát tanuljon. A vizsgák előtt néhány héttel áttért a református hitre. (2)

Teológia

A teológiára úgy ment, hogy még nem volt élő hitben. Teológiai tanulmányait a budapesti református teológián kezdte meg az 1921-22-es tanévben. Itt Pesten hamarosan megtalálta azokat, akik az Urat nagyon szerették. Különösen nagy hatással volt rá a cselekvő keresztyénség. ➡ (3) és ➡ (4)

Három külföldi teológián töltött egy-egy évet:

A franciaországi montpellier-i “Faculte Libre de Theologie Protestante”-on tanult 1922-23-ban ➡ (5) majd ismét a budapesti teológián 1923-24-ben, majd a genfi egyetemen fejezte be 1924-25-ben teológiai tanulmányait. ➡ (6) ➡ (7) ➡ (8)

Itt szerezte meg a Baccalaureatus Theologiae fokozatot. Az utána következő évben az egyesült skót egyház gyarmati és kontinensi bizottságának ösztöndíját nyerte el, így 1925 őszén beiratkozott az edinburghi New College-ba.

Végzett tanulmányairól a montpellier-i és az edinburghi főiskolákon is kapott bizonyítványt. A genfi lelkészi oklevelét a budapesti teológiai akadémia az első lelkészi vizsgával egyenértékűnek elfogadta és ennek alapján tett 1928. szeptember 14-én második lelkészképesítő vizsgát. ➡ (9)

Nagyon könnyen tanulta az idegen nyelveket. Pl. Edinburghban egy hónap múlva már angol nyelven prédikált.

Lelki indulása

Montpellierben egy lelkész igen komoly hívő családjánál szállt meg. Ott olvastattak vele komoly dolgokat franciául s ezen keresztül is sok mély lelki hatást kapott. A szentéletű, Isten dicsőítéséért munkálkodó emberek életrajzai iránt már akkor is komoly érdeklődést mutatott és mindig nagyon szerette az énekeket. Mindezek haláláig fontos szerepet játszottak életében.

A misszió iránt is nagyon érdeklődött. Genfben fiatal misszionáriusok közé került, akik mindent leszámoló élettél és élő szívvel készültek ki a misszióba. Ő a török misszióba szeretett volna kimenni, de szülei nem adták meg erre a beleegyezésüket, a nélkül pedig nem mehetett ki. Később mikor nagykorú lett, gyomoridegessége miatt zárult el az útja.

Mikor külföldről hazajött, Budapesten hitoktató lett. Igen közeli barátságban volt Urbán Ernő evangélikus lelkésszel. Az ő révén ismerkedett meg későbbi feleségével, Urbán Idával, és 1931-ben kötöttek házasságot   (10)

1927-1929 között Makón szolgált. Az akkor megüresedett kisperesti lelkészi állás betöltésére ő is pályázott annak a reményében, hogy Budapesten tud maradni. De Istennek más tervei voltak vele.

Cegléd

1929-ben Dr. Czeglédy Sándor hívására Ceglédre került.

1931-ben alapított családot. Felesége Urbán Ida, matematika-fizika szakos tanár. Házasságukból öt leánygyermek született. Judit, Anna, Eszter, Zsuzsanna, Márta.

1929. október 1-én nevezték ki a ceglédi Kossuth Lajos Gimnáziumba, mint hitoktató lelkész. A szorosán vett hitoktatói munka mellett részt vett egyházmegyéjének, a kecskeméti egyházmegyének az életében és munkájában is, előbb, mint vallásoktatási felügyelő, majd, mint vallásoktatási szakelőadó. Egész álló nap dolgozott. Rengeteg vallásórája, bibliaórája és énekórája volt.

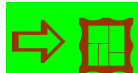
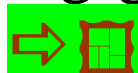
Célegyenest előre!

A bel-missziói munkát a kezében tartotta. Ha az országba misszionárius vagy evangelizátor érkezett, tolmácsolta őket. Sokat lehívott Ceglédre is. Tolmácsolta többek között Isac Beer, menonita prédikátor szolgálatát, 1939 áprilisában Jacob A. Steward, a híres labdarúgó, evangélista húsvéti prédikációját, csak néhányat említve a sok közül.

Azt tartotta, hogy a keresztyénség története nem záródott le az Apostolok cselekedeteivel, hanem ma is íródik, és hogy a lelki egyháztörténelem tulajdonképpen az ébredés története.

Az ifjúsági munkát nagyon szerette. Tanítványai, lelki gyermekei járták az országot, elszóródtak a különböző világrészekbe s levélben tartotta velük a kapcsolatot (Bütösi János, Fekete Péter, Végh Sándor, Füle Lajos stb.) (26) és lettek követői és tanúi az Úrnak.

Egyetemes egyházi vonalon részt vett a Bethánia Egylet munkájában, mint ennek az egyesületnek az alelnöke és a vele kapcsolatos C.E. (Christian Endeavour, - magyar változatban - Krisztusért és az Egyházért) szövetségnek az alelnöke. Ebben a minőségében keresztyén lelkiismeretének legfőbb gondja az volt, hogy mi módon találja meg ez az eleven evangéliumi mozgalom a maga helyét a református egyházunk megelevenítésének szolgálatában. Mindig fontosnak tartotta tudatni, hogy tagja a Bethániai Egyletnek.

Kapcsolatban volt Francis Clark-kal és feleségével, (12) a CE mozgalom megalapítójával (1929-ben volt a mozgalom 50 éves), Daniel A. Poling-gal, a CE Világszövetség elnökével, Jacob Kelly-vel, az Európai Unió elnökével, (13) Csia Sándorral, az Európai Unió titkárával és sok nagyszerű emberrel a világ minden tájáról.

1928-tól (27 éves korában) kiadja és szerkeszti a „Célegyenest Előre: A magyar ifjúsági CE mozgalom értesítőjét” 8 éven keresztül. ➡ (11) A „Célegyenest Előre” újság rendszeres írói és az évente megrendezett ifjúsági CE konferenciák rendszeresen előadói voltak a következők. Csia Sándor, Czeglédy Sándor, Döbrösy Lajos, Draskóczy István, Ecsedy Aladár, id Gleria Viktor, Józán László, Karácsony Sándor, Nyáry Pál, báró Podmaniczky Pál, Sallai István, Szikszai Béni, Szőnyi Sándor, Thuróczy Zoltán, Urbán Ernő, Vargha Tamás, Victor János, Wolf Lajos, és még sokan mások. Thuróczy Zoltánnal és Sallai Istvánnal együtt szervezték az évenként megrendezett országos ifjúsági CE konferenciákat az ország számos városában. 1928 Abony, 1929 Győr, 1930 Debrecen, 1931 Cegléd, 1932 Miskolc, 1933 Tahitótfalu, 1934 Gödöllő stb.

1931-ben a Cegléden megtartott országos ifjúsági CE konferencián az angol CE szervezet utazó- és szervező titkára, M. Jennie Street, ➡ (14) is részt vett, aki hosszabb időt töltött Új-Zélandon a maorik között.

1935 szeptemberében volt Budapesten a 9. Keresztyén Szövetségi Világkonferencia, amelyen Daniel A. Poling, a világszövetség elnöke, Jacob Kelly, az európai unió elnöke és 27 nemzet fiai vettek részt: amerikai magyarok, Filippi szigetekről, Kyles püspök, az afrikai Sion egyház néger püspöke, John A. Jacob, hindu szuperintendens, ➡ (15) a tamil congregationalista (református) egyház vezetője, kinek egyéniségéből, az emberekkel való érintkezéséből és bizonyágtételeiből a Krisztus által megváltott lélek ragyogása és békessége áradt.

A legtöbb alkalom a Városi Színházban zajlott. Az első estén, augusztus 2-án a tömeg nem fért be a színházba. A megnyitó ülésen a Kormányzó Úr, a konferencia fővédnökének

üzenetét Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter, Budapest Székesfőváros üdvözetét Lamotte Károly alpolgármester, a kormány üdvözetét Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter tolmácsolta. Előadók között volt Raffay Sándor evangélikus püspök, Bilkei Pap István teológiai tanár, Jakob Kelly, Daniel A. Poling, Gráf Elemér, Victor János. Az alkalmak a maguk nevében egyedülállók voltak. A konferenciai hangverseny alkalmából a Zeneakadémia hangversenyterme is szűknek bizonyult. Budapest és Magyarország a keresztyén testvériségnek ilyen csodálatos megnyilvánulását nemigen élhette át eddig. A konferencia himnuszát - Vásárhelyi Dezső szövegét - Ádám Jenő zenésítette meg.

A hivatalos egyház mindig ellenszenvvel viseltetett a Bethánia mozgalommal szemben, mert óriási tömegeket mozgatott meg, és ezrek tértek meg ezeken és az Alcsúti nyári konferenciákon. A világszövetség elnöke Poling meggyőződése volt, hogy a CE szövetség munkájának éppen olyan helye van az egyházban, mint bármely más gyülekezeti munkásnak.

Egyháztörténelmi tevékenysége

Alaptermészetéből folyó érdeklődése mellett nagymértékben az indította el az egyháztörténelemmel való intenzívebb foglalkozást, hogy Montpellier-ben és környékén bőséges alkalma volt szemtől szemben látni a francia református egyház hősi küzdelmeinek emlékét. A külföldi testvér-egyházaink életével való érintkezés azt eredményezte, hogy az egyetemes egyház történelme legalább olyan mértékben kezdte foglalkoztatni, mint a hazai egyháztörténelem. Szabad szíve volt. Neki egyformán kedves volt Avilai Szent Teréz, Pascal, Luther és Kálvin, Fox, meg a többiek, mert az Úréi voltak. Az Úr szentjeinek életét annyira ismerte, hogy úgy beszélt Augustinusról, Assisiról, Pascalról, Wesleyről, Finneyről, Moodyról, mintha személyes kapcsolatban lett volna velük. Mindenki közel került a szívéhez, aki az Úré volt. Ilyen irányú érdeklődését kiterjesztette a szorosán vett protestáns egyházak körén kívül is. Így pl. nagyon megragadta az, az erkölcsi komolyság és mélység, amely a római egyház igazán lelki és evangéliumi mozgalmában, amilyenek pl. a szerzetesrendek és szentek élete, vagy ami a janzenizmusban és egyéb ébredési mozgalmakban megmutatkozott. Ezekben az írásokban az életrajz, írói mű, egy egész ember történetének hiteles leírása elsősorban Isten titokzatos, gazdag munkásságára utalt, és nem embert dicsért. Istent lehetett belőlük jobban megismerni.

1934-ben lefordította „John Bunyan: Grace Aboundig (Bővölködő kegyelem)” c. önéletrajzi művét, amely később a Zarándok útjával együtt is megjelent. John Wesley naplójának kivonatos fordítását készítette el, melyhez bevezető tanulmányt és jegyzeteket is írt. Ez 1944-ben jelent meg.

Czeglédy Sándorral együtt 1941-ben vallástankönyvet írt "Vallástörténet a középiskolák 5. osztálya számára" címen. Gyakorlati célokat kívánt szolgálni két kisebb terjedelmű könyvével: Az egyik az Útitárs: Segédkönyv a gyakorlati bibliatanulmányozók számára c. 1941-ben, a másik egy kegyességi írat: A kegyelem munkájának a rendje 1945-ben. A lelki élet fejlődésének formális fokozatait tette benne a tanulmány tárgyává. Mind a kettő a Bethánia Könyvkereskedés kiadásában jelent meg. Ugyanígy irányú az a tanulmány is, amelyet „Baxter, Richard - The Saints Everlasting Rest (A szentek örökkévaló nyugalma)” c. művének kivonatos fordítása elé írt 1945-ben. Ezek még életében nyomtatásban is megjelentek.

Kéziratban elkészültek: Confessio Gallicana v. La Rochelle-i Hitvallás, Westminsteri Hitvallás és a Westminsteri Kiskáté fordításai, és tanulmányok a pietizmus és lelki ébredés egyházformáló, kiváló képviselőiről, továbbá, az újabb kori ébredések története, ami az egyetemes egyháztörténeti vonalon tudományos érdeklődésének irányát adja.

Teológiai doktori értekezésének tárgya a janzenizmus néven ismert katolikus egyházi ébredés. A janzenizmusban látta meg Krisztus egyházának örök problémáját, az Egyház harcát az egyházzal, a lelki egyház harcát a testi egyházban Isten igazságának és megváltó terve diadalának az érdekében.

Ezzel a témával már évek óta foglalkozott. Megragadta ennek a mozgalomnak erkölcsi komolysága és a református keresztyénséggel való közeli rokonsága. Tanulmányozása közben figyelt fel a hagyományos egyháztörténelem írás egy sajnálatos hiányára, ugyanis, hogy sokkal nagyobb figyelmet szentel olyan tényezők tanulmányozásának, amelyek

lehetnek ugyan döntő társadalomformáló tényezők /pl. hatalmi, politikai, művelődési stb. tényezők/, de semmiképpen nem sajátságosan egyházalkotó tényezők, minek következtében az egyháztörténelem a szekuláris történelem egyházi ágává lett. Ugyanakkor pl. jelentéktelen figyelemben részesíti - mint sajátságosan egyházalkotó tényezőnek - a Szentléleknek és a *communio sanctorum*-nak (szentek közösségének) megnyilatkozásait és hatásait.

Ezek a megfontolások határozták meg eddigi irodalmi működésének irányát is. Azok az események és egyháztörténelmi egyéniségek foglalkoztatták, amelyekben, illetve akiknek életében kétségtelenül felfedezhető volt az említett tényezők érvényesülése.

A dogmafejlődés történetét is egyháztörténelmi feladatnak tekintette. Ugyanezt gondolta a szimbólumok, a hitvallások történelmének tanulmányozásáról is. Ebből következik a Westminsteri hitvallás, a Westminsteri kis káté, a *Confessio Gallicana* vagy La Rochelle-i Hitvallás fordítása.

Mindezek és a velük kapcsolatban készült és készítendő tanulmányok a Parochiális Könyvtár megindítandó hitvallás sorozatába vártak kiadásra.

Néhány tiszteletre méltó hittudós ösztönzésére hozzáfogott az összegyűjtött anyag kiegészítéséhez és rendezéséhez és ennek a munkának eredményeként született meg doktori értekezése „Janzenizmus” címen. Doktori tudományos fokozatát a debreceni egyetemen 1943. május 29-én nyerte *summa cum laude*. A Tiszántúli Református egyházkerület elnöksége a könyv kinyomtatásának költségeire 500 pengőt utalt ki az Egyházkerületi Sajtóalapból.

Fontolgatta egyetemi tanári habilitációs dolgozat megírását az újabb kori evangéliumi ébredések dogmatörténeti értékeléséről.

1949-ben kérvényt nyújtott be a magántanári habilitációért a Debreceni Tudományegyetem Református Hittudományi Kar akkori dékánjához, Tóth Endréhez.

A dékánt és Erdős Károlyt jelölték ki a dolgozat elbírálására, amit a habilitáció alapjául elfogadtak.

„Kivonat a Debreceni Egyetem Református Hittudományi Karának 1950. évi június 30-án délelőtt 11 órai kezdettel tartott XIII. rendes ülése jegyzőkönyvéből:

(481. szám. ad 247/1948-49.htksz. ad 343/1949-50. htksz.)

Elnöklő dékán jelenti, hogy Dr. Czakó Jenő ceglédi református vallásoktató lelkész, egyetemi magántanári próbaelőadását a szabályzatnak megfelelő módon való előkészítése után “A 17. és 18. századi ébredések néhány szociális vonatkozása” címen, a mai napon délelőtt 10 órai kezdettel, a Kar tagjainak, valamint a Kar hallgatóságának jelenlétében megtartotta.

A Hittudományi Kar Dr. Czakó Jenő magántanári próbaelőadását egyhangúan elfogadja s mind a szóbeli kollokvium, mind próbaelőadásának sikeres lefolytatása után a jelöltet a maga részéről a „Keresztyén egyháztörténelem” c. tudományszakból képesítettnek nyilvánítja és a magántanári képesítés megerősítése végett az ügyiratokat az egyetem Tanácsa útján a Vallás és Közoktatási Miniszter Úr elé terjeszti”.

1950. augusztus 21-én VK. Minisztérium VII. főosztálya Buday Árpád aláírásával visszaküldte a kar felterjesztését azzal a megjegyzéssel, hogy a magántanári habilitáció megerősítésére nincs módja. Az életrajzot a minisztérium irattára számára visszatartotta.

1950. október 11-én Medgyesi István akadémiai titkár a következőképpen tájékoztatja:

“Folyó hó 4-én érkezett leveledre válaszolva tisztelettel értesítelek, hogy a teológiai tanári kar a volt hittudományi karnak mindazokat a habilitált magántanárait, akiknek a habilitációs ügye a miniszteri megerősítéssel befejezést nyert, az egyházkerületi közgyűlésnek átvételre javasolja s kéri részükre a venia legendi megadását. Akik számára azonban - bármi okból - a miniszteri megerősítés nem érkezett meg, az akadémiának ugyanezt megtenni - a kialakult álláspont szerint - nem áll módjában. Kérésedre - a dékán úr tudtával és hozzájárulásával - ide mellékelve küldöm annak a hiteles jegyzőkönyvi kivonatát, amely szerint Téged a volt hittudományi kar a maga részéről magántanárnak jelent ki.”

Egyetemes Konvent 1951. május 18-án Budapesten tartott ülésének jegyzőkönyvéből - részlet Nagy Barna jelentéséből - : “Meleg érzésekkel köszönti Dr. Bakos Lajos balatonarácsi lelkipásztort, mint a pápai teológiai akadémia helyettes tanárát s Dr. Czakó Jenő ceglédi vallástanárt egyetemi magántanári és Dr. Gyökössy Endre újpesti lelkipásztort teol. akad. magántanári habilitációja alkalmából, s mind hármójuk életére és szolgálatára Isten áldását kívánja”.

1950. november 8-án a mátraházi teológiai konferencián megkérdezte Török István dékánt a visszautasítás valódi oka felől és legnagyobb megrökönyödésére azt a választ adta, hogy az

öt "betánista" teológus diák eltávolításának az idején a tanári kar abban a "lélektani" helyzetben volt, hogy Czakó Jenőnek ebben az ügyben ezt a választ adhatta.

Ez a szokatlan "lélektani" indoklás már nem is gyakorolt rá különösebb hatást, annál is inkább, mert 16 éves Anna lánya másnap meghalt. - Mátraházáról telefonon hívták haza halálos ágyához - ezeket a dolgokat elfeledtette vele. ⇒ (22) ⇒ (23) Judit lánya érettségi és pályaválasztás előtt állt. Zsuzsa lányát nem vették fel a ceglédi gimnáziumba, ahol apja 20 éven át tagja volt a tanári karnak. /Istennek hála! Felvették Budapestre a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumba. /

Czeplédy Sándor vejének, az akkor püspök Péter Jánosnak 1951. június 13. írt levelében beszámol a történetekről és tanácsot kér:

“Annak idején azzal a céllal szereztem meg a magántanári habilitációt, hogy legális keretek között taníthassam az egyháztörténelmet - úgy ahogy én látom és értelmezem és a konkrét célom az volt, hogy ezzel legalább az első egy-két évben annak a főiskolának tartozom, amelyik a habilitációt adta. Ezért hártottam el pl. Victor Jánosnak azt a tanácsát, hogy menjek saját egyházkerületem főiskolájára. Azóta elég sokat emésztődöm az ügy miatt. Túl az egyéni sérelmen: hogy a magyar református egyházban félteni kell és lehet, akár a tudományos, akár a fegyelmi egyensúlyt. Hogy csak egyetlen teológiai szempont érvényesülhet az egyháztörténelem, egyháztudomány művelésénél stb. Ezzel a tisztán magánjellegű levéllel az a célom, hogy tájékoztassalak, és baráti tanácsodat kérem, hogy a történetek után megkíséreljem-e még egyszer behatolni a debreceni akadémia zárt közösségébe, s tegyek-e lépéseket a tiszántúli egyházkerületnél a venia legendi megadása iránt.”

/Sajnos a válasz nincsen a birtokomban, de sejthető!/ Tudni kell, hogy ebben az időben zajlott a teológia kiválása a debreceni tudományegyetemből.

Még egy kísérletet tett a Dunamelléki Református Egyházkerület „Magántanár vizsgáló Bizottságánál” „...kérem a Nagytiszteletű Magántanár vizsgáló Bizottságtól, hogy a mellékelt okmányok, irodalmi művek” és hivatkozások alapján - írásbeli és szóbeli vizsga mellőzésével - állapítsa meg rám nézve a facultas docendit, ill. javasolja a venia docendit”.

/Nem tudok pozitív fejleményről ebben az esetben sem. /

Musica Sacra

Életének nagyon fontos része volt a zene általában is. Az énekek és elsősorban a lelki énekek érdekelték. Énekfordítások terén először Révész Imréné, Váró Margittal, a drága Anyókéval került kapcsolatba a 30-as években. Közös munkálkodásuk eredményeként sok evangéliumi ének jelent meg magyar fordításban: “Szent jászolod mellé állok...” vagy “Csak Te ne hagyj el...” stb. A cél: mindig mindent az Isten dicsőségére! Ezen a téren mindig szigorú volt. A hamisat, a torzót azonnal javította. De vallotta, hogy van egy szempont, ami erősebb a zene törvényeinél.

Anyóka egyik levelében a következőket írja:

“A vajai konferencia áldásai között időben is mélységben is első helyen áll, az, az egyszerű, tiszta, szép kis „dán” ének. Több ezren mondunk érte hálás köszönetet az Úrnak, aki adta.” Ez a „Mint fáradt vándor...” c. (13.) ének volt.

Egy másik levélből: „szép, rendes, gondos munkáját nagyon köszönöm! Nem is tudtam, hogy ilyen nagyszerűen ért a harmonizáláshoz; engedje meg, hogy ezt az újonnan felfedezett képességét kihasználjam: itt van Balla Péternek ez a gyönyörű éneke, nagyon szépen kérem, Ádám Jenő felügyelete mellett legyen szíves ezt is nyélbe ütni! Segítsen Anyókéknak is.”

Az 1930-as években nagyon meleg barátság fűzte őket egybe Ádám Jenővel, a zenetudóssal. A két család nagyon szoros barátságot kötött, amit életük végéig ápoltak. ➡️ (16) Ádám Jenő és felesége lettek Zsuzsanna lánya keresztszülei, amit csodálatos szeretettel gyakoroltak - kiterjesztve szeretetüket a többi Czakó lányra is.

Ő, a laikus énekszerző és Ádám Jenő között komoly zenei barátság és munkakapcsolat volt. Sokszor beszéltek meg zenei kérdéseket, elfogadta a jó tanácsokat. Nagyon tisztelték és szerették egymást. 1935-ben Ádám Jenő előadókörútra ment Angliába, Skóciába, ahol Czako Jenő közvetítésével barátokra és meleg otthonokra talált.

Részt vett az 1943. február 17-19. között megtartott konferencián, ami a megújítandó református énekeskönyv alapvető, főként zenei problémáinak tisztázása céljából került megrendezésre. Előadásának a címe: Idegen dallamok és műfordítások énekeskönyvünkben. A konferenciát Révész Imre püspök hívta össze. A megnyitót Ravasz László püspök tartotta. Még néhányan az előadók közül: Id. Victor János, Tóth Kálmán, Révészné Váró Margit, Balla Péter, Ádám Jenő, Vikár Sándor, Karácsony Sándor etc.

Révész Imre kérésére összeállított egy listát a „Hallelujah!”, és „Hozsanna” c. énekgyűjteményekből, a Délvidéki énekeskönyvből, valamint Révészné Váró Margit több helyen megjelent énekk fordításaiból, mintegy 95 éneket, a református énekeskönyv revíziójához.

Az elkészült énekeskönyvhöz Révészné kritikai megjegyzéseit állította össze, amit Révész Imre több érdemes embernek megmutatott véleményezés céljából. „Eddig látta: Dr. Makkai Sándor és Dr. Czeglédy Sándor teológus szemmel, és ifj. Veress Endre (a nagy okmányközlő historikus, id. Veress Endre fia), az énekművész és énekpedagógus szemével. Az ő véleményük birtokában mindketten igen hálásak volnánk, ha azokhoz a Tiédet is sorolhatnók, aki egyszerre vagy teológus és a musica sacra értője. ... Reméljük, hogy az Úrtól megvigasztaltatva, újabb nehéz próbák nélkül végezheted a rátok bízottakat. ... Hűséges bátyád, Révész Imre.”

Észrevételeket fűzött a Református Egyetemes Konvent kiadásában (1948) megjelent “Kis énekeskönyv” tartalmával kapcsolatban is.

Fontosnak tartotta az egyházi éneklésünk megújulását is és evvel kapcsolatos javaslatait is összefoglalta: Meggyőződése szerint az éneklés megújulása csak az egyház ifjúságán keresztül valósítható meg.

- Legfontosabbnak tartotta, hogy az énekek tartalmilag biblikusak legyenek: a Krisztusban életet nyert ember, hívő tapasztalatainak olyan kifejezései legyenek, amelyek a kijelentésen nyugszanak, igeszerűek, és az egyéni és kollektív keresztyén lelkületet fejezik ki.

- A másik nagyon fontos, hogy érthető, világos legyen a szöveg.

- Versformai szempontból megüsse a mértéket. A vers és a zene törvényeinek kell egymáshoz igazodni és hogy a ritmus, ami az éneklés egyik legfontosabb szépsége és alkotóeleme is szóhoz jusson.

Istent dicsőítő és magasztaló énekek nem lehetnek zeneileg silányabbak, mint az ember gyönyörködtetésére szánt úgynevezett világi énekek. És amikor a hívő gyülekezeti éneklésben mutatja be a maga hálaáldozatát, ez az áldozat ne legyen másodrendű, ha elsőrendű is lehet. Isten a maga elsőrendű Kincsét áldozta oda nekünk! Énekelnünk hittel kell jót és szépet.

Útban hazafelé

Minél inkább leszűkült a hivatalos munkaköre, annál inkább adta az Úr neki az énekeket, (közel 80-at), dallam, szöveg, vagy mindkettő formájában. A kánonéneklést tulajdonképpen ő tette népszerűvé az egyházi éneklésben. A „Vége van már a szolgaságnak” (43.) c. Purcell műre írt (126. zsoltár), az 1947-es alcsúti CE konferencia éneke, sok szívhez talált utat. Sajnálatosan, e sokak által kedvelt és énekelt énekszövegbe egy zenei szakértő munkacsoport önhatalmúan, (talán prozódiai zökkenők miatt), belejavított, ami lényegileg nem tette jobbá. Aki már ismeri és szereti, az változatlanul a régi szövegre énekli. Az 1995-ös kiadású “Dicsérjétek az Urat!” c. gyűjtemény ennek eredeti szövegét a dőlt szedésű javítással együtt két összevethető változatban közli. (Köszönet érte.) Énekeit több helyen is kiadták, pl. az Evangélikus énekeskönyvben hatot, név nélkül. Ezek annyira közkinccsé lettek, hogy népdal módján változtatva szájról-szájra terjedtek. Énekeit szinte, mint a saját gyermekeit szerette. Nagy örömmre nem rég a Szentegyházi Gyermekkórustól a „Ne aggodalmaskodjál” (70.) c. kánonját hallottam énekelni. Meglepetésemre, népdalként ismerték.

Egy alkalommal Szendrőladon együtt kirándult családjával. A dombon, egy erdős résznél volt egy forrás. Ott félrehúzódott és hamarosan előjött a „Mint fáradt vándor a forrásvízhez vágyik lelkem az Úr elé” (13.) c. énekszöveggel, ami egy dán dallam kíséretében az 1948-as CE konferencia éneke volt. Igei ihletésű, szép énekeit a legváltozatosabb élethelyzetek születték, mint például CE konferenciák, alcsúti csendes hetek, majdnem minden kórházban töltött idő, álmatlan éjszakái. Különféle jeles alkalmakra, mint Pirovszky Gitta diakonissza testvér születésnapjára, Kálmán Sándor barátja beiktatására, családi alkalmakra is írt éneket.

Palesztinába kivándorolt hittestvére búcsúztatására írta a „Nincs nekem itten maradandó városom, de vágyik Teutánad szívem, Fogd kezemet meg, míg e pusztán bujdosom, mert lábam oly erőtelen” (29.) énekét, vagy karácsonyra a „Meglátogatta népét az Úr” (47.) c.

Már nagy betegségében írta: „Kitárom előtted szomjazó szívemet, életnek forrása Jézus” (30.)

Anna lánya halála és a magántanári habilitáció körüli sajnálatos események, a vallásoktatás beszűkülése következtében egyre intenzívebben kezdett foglalkozni a szeretett témákkal.

A magántanár, egyháztörténész nagyon szeretett az együgyűek, az elesettek közé menni. Mindig nagyon jól érezte magát a kicsinyek és az öregek között. Azok végtelenül ragaszkodtak hozzá. Állandóan járta a várost, a tanyákat kerékpáron és hol itt, hol ott állt meg egy-egy szóra. Sokszor készített igen erős szellemi tornára iskolázott, jó vitakészsége. Ugyanakkor a kisgyerekek hittanóráján olyan egyszerűen tudott beszélni az Úrról.

Az Úrra emlékeztetett életrendje is. Mire mások felkeltek, ő már a csendben együtt volt az Atyával, azután írt egy sort, vagy kertjében dolgozgatott.

Mindig friss volt a tudása. Rengeteget olvasott. Olvasmányainak zömét a legfrissebb lelki vonatkozású írások tették ki. Külföldről is sok értékes írást kapott. Könyvtárának jelentős részét külföldi tanulmányai során gyűjtötte össze. Könyveiben gyakran jelölte a helyet és az időpontot, amikor azok birtokába jutott. Olvasmányairól rendszeresen kivonatokat készített.

Megható, hogy ez a csupa értelem és ész ember mennyire szerette a szépet. Virágos kertjét oly szeretettel gondozta.

Sohasem nézte a maga érdekét vagy hasznát, nem féltette a maga testi épségét. Soha sem gondolt magára. Mindenki öröme az ő öröme, mindenki baja az ő baja is volt. Mindig azt mondta: “Üres az a nap, amikor testvérekkel nem találkozom”.

Soha a maga mellőzött helyzetét a látható egyház életében meg nem említette. A sok stressz, kora ellenére legyengült fizikuma, körülményei ellenére úgy tudott örülni az Úr dolgainak és fáradozott értük. Nem voltak faji, vallási, társadalmi előítéletei. Kapcsolatban volt a Skót misszióval, Jó Pásztorral és ezen keresztül Dobos Károllyal, Metzger Frigyessel. ⇒☐ (17)

1948 augusztusában 2 hétre kiutazott Angliába, Bournemouth-ba egy CE vezetőségi gyűlésre, amelyen Daniel A. Poling is részt vett. ⇒☐ (19) ⇒☐ (20) ⇒☐ (21)

A második világháború utáni években sok hátratélt szenvedett, noha soha senki ellen sem "agitált", nem szervezkedett. De megalkuvást sem ismert, egyedül csak Ura, Istene előtt hódolt. 1954-1956-ban az egyház megújulásáért - másokkal együtt - Czakó Jenő is sokat fáradozott. A Megújulási Mozgalom egyik kiemelkedő munkása volt.

Hosszú évek óta küszködött a magas vérnyomással. Emiatt állandó fejfájás gyötörte, amit a kor gyógyszerével a Karillal próbált enyhíteni. Koffeintartalma miatt éjszakákat nem tudott aludni. Nappal kellett pótolnia a kiesett alvásidőt.

1953 júliusában kórházi kivizsgálásra be kellett feküdnie a Ceglédi kórházba magas vérnyomás és veseelégtelenség okából, amely az utóbbi időben a szíve állapotára is káros hatást fejtett ki. Dr. Végh Pál főorvos a következő orvosi utasítást adta: “Megerőltető testi munkától eltiltottuk. Mindenféle lelki izgalom, feszültség állapota egészségére súlyos

ártalmat jelent. Életmódját, munkabeosztását fenti szempontok messzemenő figyelembe vételével kell kialakítani. Állandó orvosi kezelésre szorul.”

Beteg állapotában is, és mint mindig, komoly támasza volt a felesége. ⇒ (18) ⇒ (24)

1957 novemberében agyvérzést kapott. Abból hamarosan magához tért és újból munkához látott, de már nem a régi frissességgel. Az ige mellett munkában töltötte az éjszakai nagy részét.

A következő év nyarán újból kivizsgálásra ment be a kórházba veseproblémákkal. Ott lépett fel egy infarktus. 1958 júliusában írta „Én lelkem zengjed most” (23.) c. utolsó énekét, mint a 103. zsoltár parafrázisa. 1958. augusztus 5-én vette magához a Mennyei Atya. ⇒ (25)

A temetésen a koporsó mellett a palástos papsorral menetelt egy férfi is rongyos ruhában, akiről később tudtuk meg, hogy a szegényház egyik együgyű gondozottja volt, aki primitív lelkével és értelmével is megérezte, hogy “barát” ment el.

Temetési igéje az volt, ami utolsó szolgálata lett volna:

*„Amikor a Krisztus, a mi életünk megjelenik,
akkor majd ti is Ővele együtt megjelentek dicsőségben” (Kolossé 3:4)*

Halálhírére sok együtt érző, igaz, vigasztaló szó érkezett:

Felesége unokatestvére, Balikó Zoltán ev. lelkész: „Semmi kétségem, hogy Jenő a szentek örökkévaló nyugodalmában pihen, mint boldog halott, aki az Úrban aludt el.”

Egy nem hitben lévő, de nagyon jó barát házaspár:

„Reméljük, hogy élete folytatódik abban a másik világban, amelyben ő rendíthetetlenül hitt.”

Sógornője, Dr. Urbán Ernőné ezt az igét küldte:

*„Téged szomjúhoz lelke, téged sóvárog testem a kiaszott elepedt földön, melynek nincs vize,
Hogy láthassalak téged a szent helyen szemlélvén a te hatalmadat és dicsőségedet,
Hiszen a te kegyelmed jobb az életnél.” (Zsoltárok 63,2-4)*

Füle Lajos, „A tanítvány” c. verssel búcsúzott Tőle:

A Vas rozsdára mállik,
homokká lesz a kő,
a földi sátorházat
elviszi az idő.

A szóra csend a fátyol,
a nyomra szél terít,
a tűz ernyedve lángol,
s hamuvá szétesik.

Örök és egy a törvény
és egy a fájdalom.
Emlékek őszi földjén
zokog az árva gond.
De szívből szívbe szállván
titkot izen a SZÉL
s kigyúl a könnyek árnyán
az egyetlen remény!

SÍRODNÁL ÁLLVA

/Halálának 25. évfordulójára /
Sírodnál állva /nem vagy itt /,
emléked állva lát a hit
boldog halottnak, aki élsz,
kinek URÁNÁL drága rész
készítettett, mert aki hitt,
az boldog ember ott vagy itt.
És hála érte, ki úgy élt,
hogy továbbadta az Igét,
s hogy hinni bizvást van okunk:
JÉZUSNÁL találkozunk.

És néhány gondolat kívánkozik ide a másik tanítvány, Bütösi János búcsúleveléből:

Bütösi János Búcsúlevele

“Nekem mérhetetlenül sokat jelentett ő. Mindig vallom, hogy egész érthetetlen módon azért emelt ki Isten a szabolcsi homok-buckák közül a ceglédi gimnázium padjaiba, mert Czakó Jenő ott tanított, elvitt egy olyan helyre, ahol az akkor még ritkaságba menő hívő hitoktató ajkáról hallhattam az Élet üzenetét. Hálát adok az én Uramnak nemcsak az ő magához vonzó váltság-szerelméért, hanem az ő eszközének hűséges, megalkuvást nem ismerő, tiszta szolgálataért. ...

De személyes vonatkozásokon túl nincs kétségem a felől sem, hogy Dr. Czakó Jenő neve kitörölhetetlenül megmarad a magyar református egyház történetében is. A magyar lelki megújulásnak úttörő apostola és tudós szolgája volt Ő.

Különösképpen három vonatkozásban értem ezt:

(1.) Senki nem ápolta a magyar ébredés emberei közül nálánál jobban az egyetemes kapcsolatokat. Én szerettem őt a magyar ébredés külügyminiszterének tekinteni, aki kiváló nyelvi tehetségét arra használta, hogy kiemeljen bennünket a megrekedtség, a külföldtől való elzárkózottság kátyújából.

(2.) Ő volt a magyar lelki ébredés tekintélye, aki megóvott bennünket attól, hogy lekicsinyeljük a komoly teológiai munkát, vagy szembe állítsuk azt az ébredés szolgálatával. Mikor doktorátust szerzett Debrecenben, ezzel arra hívta fel a figyelmet, hogy értelmi talentumainkat is száz százalékosan kell felhasználnunk Gazdánk érdekeinek a szolgálatában.

(3.) Hogy értelmi felkészültsége mennyire hasznos volt számunkra is, azt különösen egyháztörténelmi síkon tapasztaltatta meg velünk. A magyar ébredésnek ő adott történelmi távlatot, történelmi folytonosságot és egyházi kiértékelést. Tudom még az elmúlt évben is egy ilyen jellegű munkán dolgozott, s csak sajnálni tudom, hogy a forrásul küldött könyveket már nem használhatta.

...életének és munkájának gyümölcsei...csak odaát fognak nyilvánvalóvá válni. Tudjuk, hogy nem ezek, hanem a Megváltó Krisztusnak a vére, amelyről olyan nagyon szeretett énekelni, fogja őt igazolni és megtartani mindörökre. Az azonban a mi kötelességünk és kiváltságunk, hogy bizonyosságot tegyünk most az ő itteni szolgálatának áldásairól és hálát adjunk a mi Atyánknak, hogy őt nekünk adta, használta és mindvégig hűségben megtartotta.”

Nyomtatásban megjelent munkái:

- Evangéliumi kánonok ifjúsági összejövetelek és evangéliumi konferenciák használatára összeállította: Czakó Jenő – Budapest: Bethánia, 1948.- 14 p.
- Fejezetek az újabb kori ébredések történetéből. *Egyetemes egyháztörténelmi tanulmány/* Czakó Jenő (születésének 100. évfordulójára jelent meg poszthumusz) Budapest, Dunamelléki Református Egyházkerület, 2002. 156 p.
- A Janzenizmus: Egyetemes egyháztörténelmi tanulmány: Doktori disszertáció - Cegléd: Szerző kiadása, 1944. - 222 p.
- A kegyelem munkájának rendje - Bp.; Bethánia, 1945. - 32 p. (Keresztyén szövetség könyvtára 6.)
- Morrison az úttörő - Bp.: Magyar Református Külmisziói Szövetség, 1934. - 16 p. (Külmisziói füzetek 25.)
- Útitárs: Segédkönyv a gyakorlati bibliatanulmányozók számára - Bp. Bethánia, 1941 - 99 p.
- Vallástörténet a középiskolák V. osztálya számára / Czakó Jenő és Czeglédy Sándor. – Debrecen: s. n,1941. - 126 p.
- A vallás története / Czakó Jenő és Czeglédy Sándor – Budapest: Laude, 1997 - ISBN 963 7830 45 6
- Az Igévé lett Test: Prédikáció – In: Adventtől adventig: Prédikációk a református egyház közelmúltjából / szerk. Cseri Kálmán. - Bp.: Ref. Zsinati I. Sajtóosztály, 1989 p. 205-211.
- Pascal, Blaise – In: Teológiai Szemle, 38. köt. 3. sz. 1995. - p. 151-170.
- Dióhéj Káté (A magyarországi izraeliták áttéréséhez.)
- Célegyenest Előre: A magyar ifjúsági CE mozgalom értesítője 1928-1935. (szerk. és kiadó)

Nyomtatásban megjelent fordításai:

- A Szent Háború / Bunyan, John. - Bp.: Primo, 1989. - 160 p.- ISBN 963 0267 4

Eredeti cím: Holy War

- A szentek örökké való nyugalma / Richard Baxter. - Bp.: Bethánia, 1945. – 95 p.

Eredeti cím: The Saints Everlasting Rest

- Parókiám az egész világ: Wesley, John naplója. - 2. kiad. – Pécs: Magyarországi Metodista Egyház, 1991. - 254 p. - ISBN 963 0014 939

Eredeti cím: The Journal of the Rev. John Wesley sometime Fellow of the Lincoln College, Oxford. From October 14th, 1734. to October 24th, 1790.

- Wesley, John naplója: Kivonatos fordítás. - Cegléd: Szerző, 1944. - 248 p.

- Bővölködő kegyelem: A jelenvaló világból az eljövendőbe / Bunyan, John.- Bp.: Bethánia, 1934. – 121 p. Eredeti cím: Grace Abounding

- Zarándok útja / Bunyan, John, ford. Szabadi Béla - Bővölködő kegyelem / Bunyan, John, ford. Czákó Jenő. - Bp.: Primo, 1998, - p. 199-262.; ISBN 963 78 3702 7

Kéziratai:

- Akik legmesszebb jutottak (Assisi Ferenc, Siennai Katalin, Clairvauxi Bernat, Avilai (Nagy) Szent Teréz, Bunyan) (előtanulmányok). - 11 fol.
- Assisi Ferenc /1182-1226/. - 22 fol.
- Avilai Teréz /1515-1583/. - Cegléd, 1951, november 26. - 43 fol./2
- Egyház Oroszországban. - 22 fol./2
- Egyháztörténet - Cegléd, 1949. - 43 fol.
- Egyháztörténet: előadás – Alcsút, 1949-50. - 12 fol.
- Fejezetek az újabb kori ébredések történetéből: Egyetemes egyháztörténeti tanulmány. – Cegléd, 1949. - 112 fol.

Tartalom: Bunyan, Labadie, Jean de; a német pietizmus, Arndt, Augustin; Spenner, Fridolin Carl Leopold; Franke, Hermann August; Zinzendorf, Nicolaus Ludwig; Wesley, John és a metodista ébredés, Finney, Charles G; és néhány adat a magyar ébredés múltjából Fox, George; /1624-1691/feldolgozás alatt. – Cegléd, 1952. január 1. - kb. 33,VII. fol.

- A francia református egyház fejlődése a nantes-i ediktumtól /1598/ napjainkig. - 19 fol./2
- A gallikanizmus. - 18 fol./2 - Kálvin János /1509-1564/. - 46 fol.
- Luther Márton /1483-1546/. - 43 fol.
- A magyar puritánizmus küzdelmei az egyházszervezet megtisztulásáért. - Makó: 1928. - 44 fol.

- Moody, Dwight Lyman (1837-1899); - Cegléd, 1952. március 3. - 29 fol. + The Life of Dwight L. Moody, by his son, W.R. Moody /Morgan and Scot, London (fordítás)
- Pascal, Blaise (1623-1662); - Cegléd, 1952. október 20. - 33 fol.
- Predestináció tanításának története. - 12 fol.
(Albrecht: Geschichte des Pietismus I. kötete alapján. - 24 fol.)
- Róma és az ökumenikus kérdés. – Cegléd, 1953. - 23 fol.
- A szentek szentségének mibenléte: A szent és a szentség az egyház történetében. - 8 fol.

Képalbum

Dr. Czakó Jenő (1901-1958) életrajzához

Tartalom

Szülei.....	2	Jennie Street CE titkár.....	15
Gimnáziumi osztálya.....	3	Dunai hajón 1935	16
Az ifjú teológus	4	CE konferencia 1935	17
Czakó Jenő teológus.....	5	Isten munkatársaival.....	18
Montpellier évfolyam.....	6	Feleségével.....	19
Genfi diák 1925	7	Angliában 1948	20
Genf - leckekönyv 1925	8	Bournemouth 1948.....	21
Budapest - leckekönyv 1924	9	Angliai barátok 1948.....	22
Teológusok és professzorok	10	Cegléden Annával 1950	23
Urbán család Érden	11	Cegléden 1950.....	24
Célegyenest előre	12	25. Házassági évforduló 1956	25
Frank Clark feleségével.....	13	Gyászjelentés 1958	26
Jacob Kelly feleségével.....	14	Megemlékezés 1983	27

Czakó Jenő szülei:
Czmorek Mihály és Patai Judit

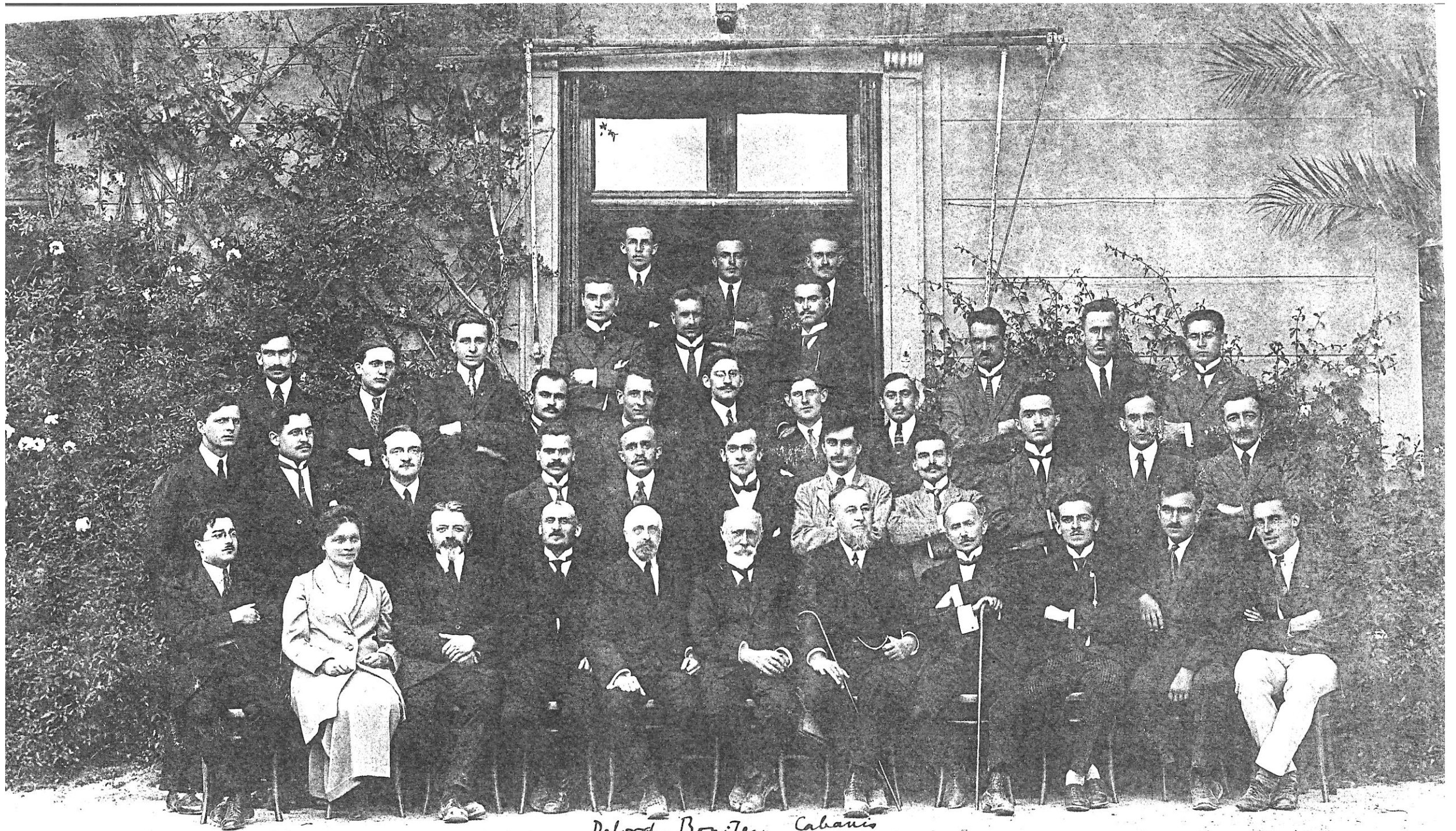
A kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium hallgatója,
középső. sorban, jobbról a 3.

Az ifjú teológus

Czakó Jenő teológus

Házigyórták:
 Charles Monod +
 Muraközy Emma

Delord, Boniteau, Cabanis
 Mahieu, de Worm, A. Nigrand
 Chapal, Thomas, Bordreuil, Dothville, Bonzon, Keller, Roux, Riébe, Noveraz, Brémond, R. Dedy
 Csakó, Besson, Albert, Collinet, Bost, Cadier, P. Caron, Halim, Poulain, Ducommun, Angelras
 Kozier, Mme Ducommun, Barnaud, Perrier, Brunton, Bois, L. Maury, Arnal, ~~Bauer~~ S. Ingrand, Baignet, Cook

Montpellier 1922/23-

A montpellier-i évfolyam 1922-23. Balszélien a második sorban

Genfi diákigazolványképe

SEMESTRE D' *Ete* 1925

n^o *Czmorek*

DÉSIGNATION DES COURS	NOMS DES PROFESSEURS	NOMBRE D'HEURES	SIGNATURE DES PROFESSEURS	QUITTANCE DU CAISSIER-COMPTABLE	
Religion d'Israël	Montet	2	} <i>E. Montet</i>	<i>a. p. e</i> 1	
Exégèse de l'A.T.	do	2		Assurance accidents Fr.	
Christianisme du IV au VII S.	Choisy	2	} <i>J. E. Choisy</i>	» maladie. » 5.—	
Conférence	do	1		Taxe de Bibliothèque » 5.—	
Enseignement de Jésus	Breikenstein	1	} <i>J. Breikenstein</i>	Sanatorium » 5	
Exégèse de l'évang. de Luc	do	2		Finances des cours :	
Lecture cursive du N.T.	do	1		20 heures à Fr. 6. 120	
Protestantisme français	Rochat	3	} <i>Rochat</i>		
Morale sociale	Gaillard	2			
Exercices d'Homilétique	do	1	} <i>Gaillard</i>		
Dogmatique	Lemaître	2		} <i>Lemaître</i>	
Conférence	do	1			
		20		Total . . . Fr. 136	

Le Caissier-Comptable,
Mossay

Le Doyen,
Rochat

Le Recteur,

Az 1924/25. év második felében következő

Tantárgyak és előadó tanárok	Heti órák száma	Bejelentés napja, az illető tanárok névaláírása	Félév közben tanusított szorgalom
Őszi exegesis. Hamas István	3	Hamas	Elhár
Új-őszi exegesis Mason Lajos	3	Mason	Elhár
Új-őszi vallás-köl. Mason Lajos	3	Mason	Vándor
Magy. Epl. költ. Dr. Pruss Miklós Pál	3	Csűrös J.	szűf.
Szociológia Dr. Kovács J. István	2	Kovács J. István	hűföldm. mlt.
Francián nyelv. Dr. Kovács J. István	2		"
Dogmatika Dr. Sebestyén Jenő	4	D. Sebestyén Jenő	"
Apológika Dr. Sebestyén Jenő	2		"
Hitvallás B. Pap István	1	B. Pap István	"
Császárvallás B. Pap István	2		"
Alkotmánytan B. Pap István	1	B. Pap István	"
Szónevelési gyakorlat B. Pap István	2		"
Gyak. Biblia mag. B. Pap István	1	B. Pap István	"
Dogmatikai szem. Dr. Sebestyén Jenő	1		D. Sebestyén Jenő
Egyházi ének Loonczy Lajos	1	Loonczy Lajos	Külf.
Karó ének Loonczy Lajos	2		Külf.

Csűrös Jenő úr erkölcsi viselete törvényekkel megfelel volt.

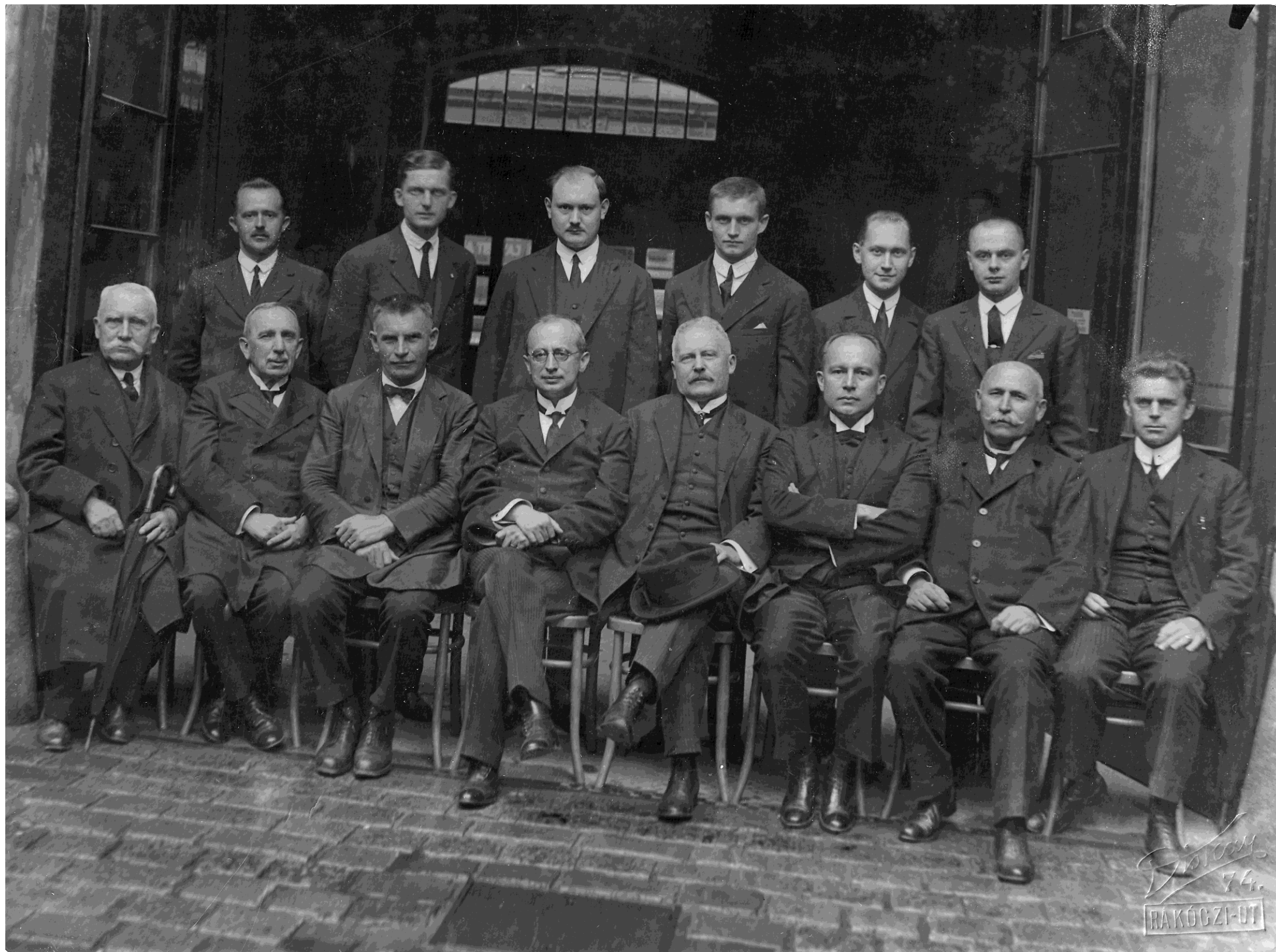
Budapest, 1928. év január hó 30

tantárgyak hallgatására iratta be magát:

Félévi colloquium		Tanárok aláírása	Észrevételek
ideje	eredménye		
		Hamas	
		Mason	
1928. I. 28.	jó	Mason	
1924. IX. 30.	jeles	Csűrös J.	In inter-hallgatói társaságban jelöltettség alapján igazgatói felhatalmazással Csűrös J.
1928. I. 30.	elégény	Kovács	
"	jeles		
1928. I. 30.	jó	D. Sebestyén Jenő	
1924. IX. 27.	jeles		
1928. I. 28.	jeles	B. Pap	
1924. IX. 24.	jeles		
1928. I. 28.	elégény	B. Pap	
"	jeles		
"	jeles	D. Sebestyén Jenő	
"	jeles		
1928. I. 28.	jeles	Loonczy Lajos	
1928. I. 28.	jeles	Loonczy Lajos	

az 1924/5. év második felében az akadémiai tantárgyak hallgatására iratta be magát: Kovács napján. akadémiai igazgató.

Teológusok és professzorok Ravasz Lászlóval. Balról álló sor: 2. Czakó J.,
ülő sor: 2. Bilkei Papp István, 3. Kovács J. István, középen Ravasz László,
6. Sebestyén Jenő, 7. Hamar István, 8. ifj, Victor János

Urbán család Érden. Hátsó sor: Urbán Jenő és Ernő.
Elől: Czakó Jenő, Urbán Ida, Urbán Arnold és felesége

CÉLEGYENEST ELŐRE

A MAGYAR IFJÚSÁGI C. E. MOZGALOM HAVI ÉRTESÍTŐJE

1931., január
IV. évfolyam 1. sz.

Kézirat gyanánt.
Cegléd, Rákóczi-út 6.

Szerk. és felelős kiadó:
CZAKÓ JENŐ.

Az 1931. esztendő célkitűzései.

A lelki építkezésnél is épen úgy, mint a kézzel csinált ház építésénél, az cselekszik a legbölcsebben, aki mielőtt elindulna, számot vet a feladata nagyságával, a rendelkezésre álló erővel; és csak amikor már egészen tisztán áll előtte a cél, az odavezető út minden kérdése és az eszközök, akkor fog hozzá a kivitelhez.

Isten népe vagyunk, amely sohasem lehet túlzó a nagy dolgok várásában; reménységeink bármilyen merészeknek látszanak is, reális reménységek, ha megvalósulásukat az Urtól várjuk és ezért imádsággal küzdünk. Az előttünk álló év tele van titkokkal, amelyeket egyedül Isten lát előre. Nekünk arra kell elkészülve lennünk, hogy bennünket bármilyen fordulat a Krisztus oldalán találjon — az esetben ez a titokzatos esztendő sem hozhat a számunkra olyan meglepetést, amely készületlenül érne.

Egy év óta folyik már az u. n. Jubileumi Terjeszkedő Hadjárata a C. E. mozgalomnak. Különböző formában és alkalommal már történt utalás erre az erőfeszítésére Isten népének. Ennek az evangelizáló hadjáratnak az a célja, hogy a számunkra hozzáférhető eszközök által (imádkozás, bizonygátételek, konferenciák, iratterjesztés stb.) minél több fiatal lelket nyerjünk meg a Krisztusnak és az egyháznak. Lehet-e méltóbb jubileumi éve a C. E. mozgalomnak, mintha megnövekedett számban sorakozik zászlaja alá Jézusnak megtisztított népe? Mármost ebben az egyetemes C. E. vállalkozásban

a magyar ifjúsági mozgalom is kióhajtja venni a maga részét. Mily jó volna, ha az egyes szövetségek tagjaiknak számát megkétszereznék, az egyes szövetséges pedig még egy lelket szerezne a Krisztusnak. Munkánknak két irányban kell növekednie: befelé és kifelé. A kettő közül az első a fontosabb. Befelé növekedhetünk a kifelé való növekedés látszata nélkül, de Isten mentsen meg minket a kifelé való növekedéstől, amelyet nem előzött meg és nem követ nyomon a befelé való növekedés. De afelől is meg vagyunk győződve, hogy ahol a befelé néző élet egészséges és növekvő, ott azt követi a számban való növekedés is. Azért nem tartjuk feleslegesnek a kifelé való növekedés hangsúlyozását sem.

Három fontos dolog történik a ránk következő munkaévben, ha az Ur akarja és élünk: a legelső az, hogy február 2-án lesz 50 éve annak, hogy dr. Clark E. Ferenc portlandi lelkész egy csomó fiatalemberrel, akik akkortájt tértek meg, aláíratott egy nyilatkozatot, amelyben az áll, hogy: „mivel a Megváltó őket annyira szerette, ők is szeretni akarják Őt; életüket neki szentelik; az Ő segítségével mindig azt teszik, amit Ő akar, hogy cselekedjenek; egyéni lelkiéletüket a mindennapi bibliaolvasás és imádkozás, valamint a rendszeres gyülekezeti és missziói munka által ápolják stb.” Ezt az évfordulót lehetőleg ünnepelje meg minden szövetség; ha február 2-án nem lehet, az előző napon bizonyára könnyűszerrel meg lehet ünnepelni. A szövetség tagjainak szerezzünk alkalmat arra, hogy megismerjék Clark Ferenc, Isten e kiválasztott gyermekének

A „Célegyenest előre” c. újság egyik oldala

Frank Clark a CE mozgalom alapítója és felesége

Jacob Kelly, a CE Európai Unió elnöke feleségével, Budapesten

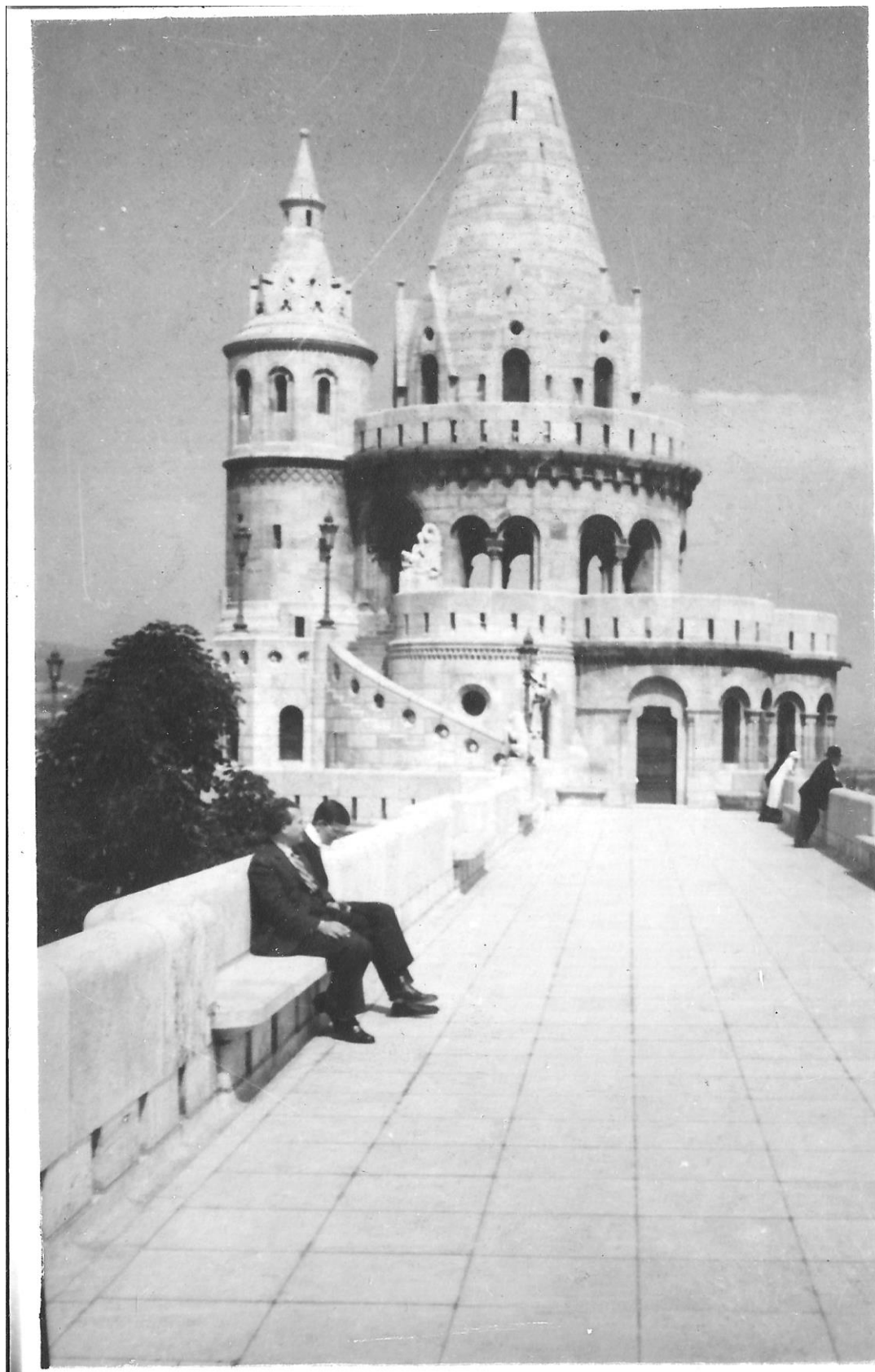

M. Jennie Street.

Jennie Street, az angol CE szervezet utazó- és szervezőtitkára

Cz. Jenő és John A. Jacob, hindu szuperintendens, egy dunai hajón, 1935-ben

Ádám Jenő és felesége, Zsuzska és Czakó Jenőné, Ida
(1935. CE világkonferencia idején)

Dobos Károly és Czakó Jenő
Isten munkatársai

Metzger Frigyes & Friesen Margit
a Skót Misszió munkatársa, misszionárius

Dr Czákó Jenő és felesége, Urbán Ida

1948 augusztusában 2 hétre kiutazott Angliába egy CE vezetőségi gyűlésre.
A háttérben A. Daniel Poling, a CE világszövetség elnöke.

1948.08.7-14. Bournemouth, Anglia

1948.08.7-14. - Anglia, barátok

Cegléden 1950-ben. *Jenő*, *Zsuzsi*, *Eszter*, *Ida*, *Anna*, *Judit*,
Márta.

Itt még *Anna* is velünk.

1950-ben, Anna már nincs velünk.
Szülők, (jobbról) Zsuzsával és (balról) Judittal,
hátul barátok: Dávid János és felesége Tepper Magdolna

25 éves házassági évforduló, 1956.07.02 napján

*Mikor a Krisztus, a mi életünk megjelenik,
akkor majd ti is Ővele együtt,
megjelentek dicsőségben. Kolossé 3.4.*

Isten akaratában megnyugodott szívvel tudatjuk, hogy drága kedvesünk :

Dr. CZAKÓ JENŐ

ref. lelkész, teológiai magántanár

1958 augusztus 5-én rövid szenvedés után életének 56-ik, boldog házasságának 28-ik évében hazaköltözött.

Temetése augusztus 7-én, csütörtökön délután 5 órakor lesz a ref. Öreg-temetőben.
Cegléd, 1958 augusztus 6.

özv. Dr. Czakó Jenőné
szül. Urbán Ida felesége
Judit, Eszter, Zsuzsánna férjével
Vitális Zoltánnal és Márta
gyermekkei

Vitális Zoltán Timotheus
unokája

Horváth Ferencné testvére férjével,
valamint kiterjedt rokonsága

Cím : Cegléd. Pesti-út 24 szám.

Pest megyei nyomda, Cegléd 1107 1c0

Gyászjelentés

Megemlékezés halálának 25. évfordulóján (1983.08.05)
Barátok és tanítványok: Dizseri Sándor, Füle Lajos, Végh Sándor